

örebro
Rättighetscenter

Stina Odlingson

Tf. Utbildningsansvarig

076-309 48 37

Stina.odlingson@rattighetscenter.se

Könsdiskriminering – stora ekonomiska effekter på samhället

Om oss

- Ideell förening som driver en antidiskrimineringsbyrå
- Verksamhet i Örebro län
- Religiöst och partipolitiskt obunden
- Medlemmar, volontärer, styrelse, anställda

Vad gör vi?

- Kostnadsfri juridisk rådgivning
- Information och utbildning
- Opinionsbildning/Lobbying
- Projekt

Varje år handlägger vi över 150 ärenden och utbildar över 2500 personer i diskrimineringslagen

Vad är diskriminering?

Diskrimineringsgrunder

- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Kön
- Könsidentitet – Könsuttryck
- Sexuell läggning
- Ålder

Olika former av diskriminering

Direkt
diskriminering

Indirekt
diskriminering

Trakasserier

Sexuella
trakasserier

Instruktioner
att
diskriminera

Bristande
tillgänglighet

Kön

Man, kvinna eller
person som avser att
ändra eller har ändrat
sin könstillhörighet

Könsidentitet – könsuttryck

Person som inte identifierar sig som man eller kvinna, eller som genom klädsel eller annat ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Sätts lön efter kön?

Lönestatistik

Generellt

- Kvinnor tjänar i genomsnitt 88 % av männen
= kvinnor tjänar ca 3.6 miljoner mindre än män i livsinkomst

Oförklarade skillnader (t.ex. Lönediskriminering m.m)

- Kvinnor tjänar 95 procent av mäns lön (vid hänsyn till yrke, utbildning, ålder, arbetstid och i vilken sektor en arbetar)
= kvinnor tjänar ca 700 000 kr mindre än män i livsinkomst
- → Kvinnor har i genomsnitt 68% av män i pension

-På tal om kvinnor och män (SCB 2018)

Lönestatistik

Urval ur de 30 största yrkena vad gäller förvärvsarbetande anställda 16–64 år efter antal i yrket (SCB 2017)

Jämnast könsfördelning

Yrke	Kvinnor	Män	Genomsnitt
Kockar och kallskänkor	25 300 (52%)	26 200 (48%)	25 700
Gymnasielärare	35 400 (59 %)	36 000 (41%)	35 200
Butikssäljare, fackhandel	27 900 (60%)	29 100 (40%)	28 300

Lönestatistik

Urval ur de 30 största yrkena vad gäller förvärvsarbetande anställda 16–64 år efter antal i yrket (SCB)

Mest kvinnodominerade yrken

Yrke	Kvinnor	Män	Genomsnitt
Förskolelärare	29 600 (96%)	28 200 (4%)	29 500
Undersköterska hemtjänst, hemsjukvård, äldreboende	27 900 (92%)	27 500 (8%)	27 900

Lönestatistik

Urval ur de 30 största yrkena vad gäller förvärvsarbetande anställda 16–64 år efter antal i yrket (SCB)

Mest mansdominerade yrken

Yrke	Kvinnor	Män	Genomsnitt
Traäarbetare, snickare m.fl.	29 100 (1%)	32 000 (99%)	32 000
Installations & servicetekniker	30 900 (3%)	32 800 (97 %)	32 800

Lönestatistik

Yrke	Upp till 3år gymnasie		Mindre än 3 år eftergymnasial	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Förskolelärare K 96%, M 4%	22 300	21 000	31 100	29 600
Installations & servicetekniker K 3%, M 97%	29 000	32 000	-	35 200

Kvinnodomin-
erade yrken

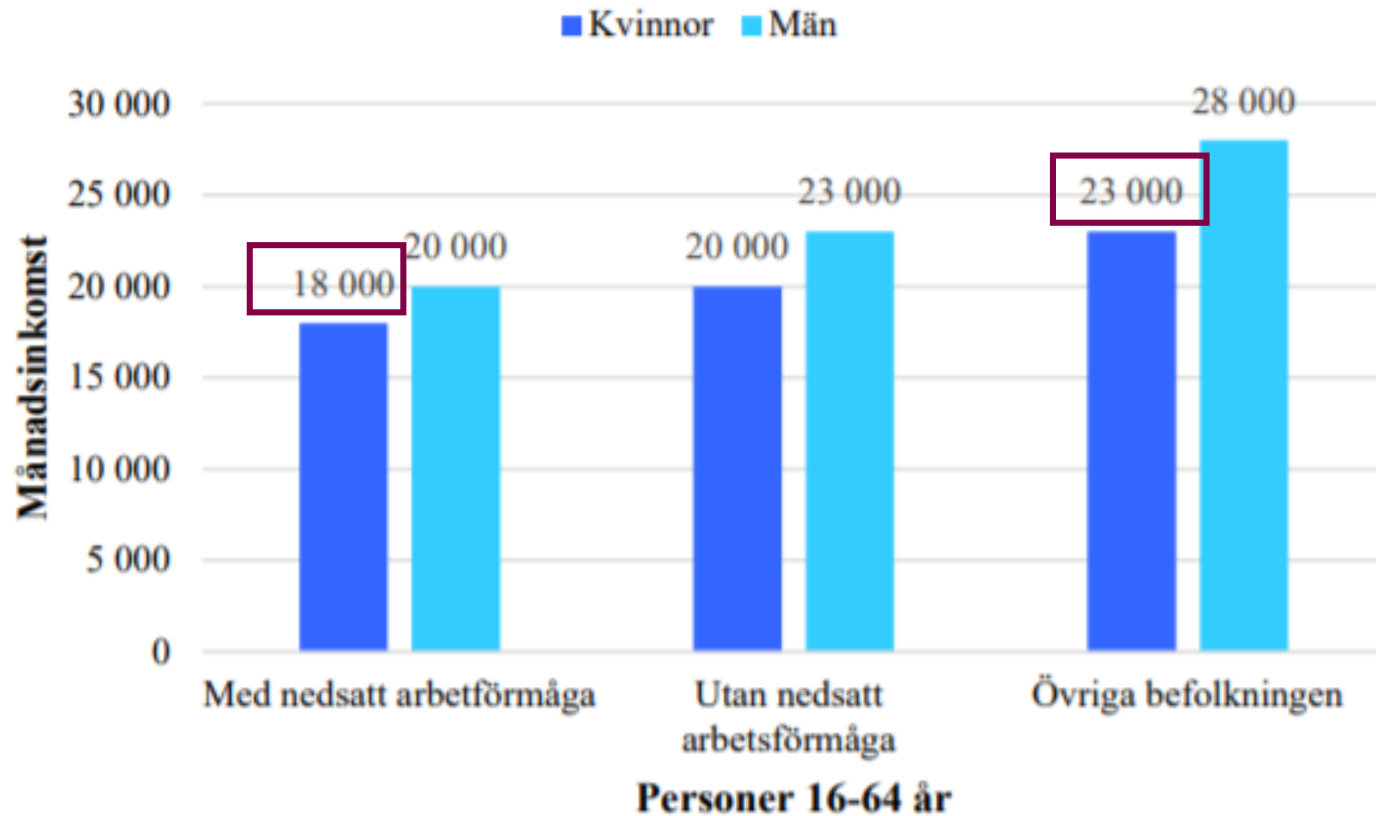
- Mer deltid
- Lägre löner

Normer

- Ex. föräldraskap
- Ex. vem som är chef

- Lägre pensioner
- Lägre marknadsin-
komster
(lön, kapital,
och företags-
inkomst)

Intersektion kön/funktionsnedsättning

- *Ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning*
(Jämställdhetsmyndigheten 2019)

Aktiva åtgärder

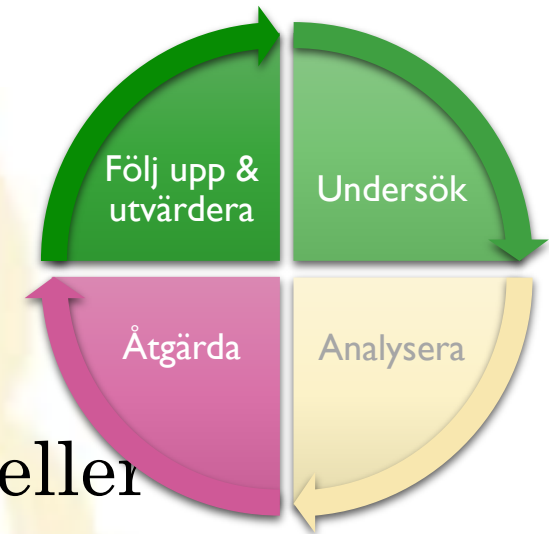
Åtgärdande

Förebyggande

Främjande

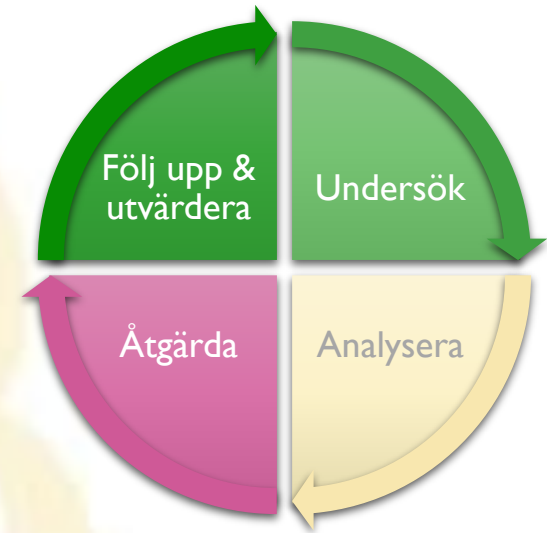
Ramverk för arbetet

- **Undersök** risk för diskriminering eller repressalier eller andra hinder
- **Analysera** orsaker till upptäckta risker och hinder
- Vidta de förbyggande och främjande **åtgärder** som kan krävas
- **Följ upp och utvärdera**

Arbetet ska omfatta

- Arbetsförhållanden
- Föräldraskap
- Rekrytering och befordran
- Löneskillnader och anställningsvillkor
- Utbildning och kompetensutveckling

Arbetet ska även innefatta

- **Samverkan** mellan arbetsgivare och arbetstagare
- **Riktlinjer** för att motverka trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier
- Främjande av en **jämn könsfördelning**
- **Dokumentation**

Samhälleliga vinster - jämförelse

- ”Sverige kan öka BNP med 10% om Sverige blir jämförelse” – *Anders Borg om rapport från Finansdepartementet 2014*
- Jämförelse aktieföretag (minst 40/60 K/M i ledande positioner) gick mer än dubbelt så bra som icke jämförelse företag på stockholmsbörsen under en 3-årsperiod – *Rapport från stiftelsen Allbright 2016*

Tack för idag!

Telefon: 019-18 40 17

E-post: info@rattighetscenter.se

Adress: Föreningarnas hus, Slottsgatan13A, Örebro

Öppettider: måndag – fredag 9.00-16.00

Webbplats: <http://rattighetscenter.se>